

Na to potegne oče izpod suknje šibo in bodočega kralja angleškega prav pošteno našiba ter ga postavi v kot, rekoč: „Tukaj bodeš zdaj tako dolgo stal in se učil, dokler ti učiteljica ne dovoli, da smeš zopet k mizi stopiti. Mislim, da si bodeš zdaj zapómnel, da si še pod oskrbniki in váruhi, katere moraš slušati, kakor bodeš moral pozneje, kadar odrasteš, Bogu in njegovim zapovedim pokoren biti.“

Blagor otrokom, ki se v takim strahu vzreajo! Očetje in matere naj si za vzgled odgojevanja svojih otrok vzamejo princa Alberta, pokojnega moža sedanje angleške kraljice, a otroci naj bodo Bogu in roditeljem hvaležni, ako imajo take odgojitelje, kakor bodóči kralj angleški.

J. S-a.

Spomini.

stani, Možinov Jožek te že čaka!« poklicali so me mati.

Da-si bi še rad malo pospančkal, zlezal sem vender-le brzo iz postelje. — Ko sem se oblekel, odrinila sva z Jožkom od doma, da bi šla zadajč pomólit se k Materi Božjej na Bledski otok, predno odpu- tujeva v šole ljubljanske.

Bilo je lepo poletno jutro. Na vzhodu se je rumenila rujna zôra. Vse je bilo mirno. Po polji je dremalo klaseče žito, cvetice so sanjale sanje, rôsna trava ob poti se je poglela . . . Stopila sva v gozd. Lahen vetrič je zapihljal skozi gosto gabrovje ter otresal rôsne kapljice z drevja. Šum najinih stopinj je vzbudil kako ptico. Tihoten „civ-civ“, in gromko je zletela z veje na drevó, ki je bilo od steze nekoliko bolj oddaljeno. — Ob trhlen parobku se je kro- žilo mravljišče. A bilo je, kakor da bi bili izumrli vsi njegovi prebivalci. — Pajek je prepregel pot z drobnimi nitmi, na katere so se obesile rôsne kap- ljice. Takó mirno je bilo vse v gozdu, takó tiho! A nama je bilo srce mehko, kakor je bil mehák mah pod najinimi nogami . . .

Kar se pripelje na nebo kraljevo solnce in pošlje svoje svitile žarke tudi gozdu. Kaka izpremema! Vse se je jelo gibati, vse ghasiti. Vetrič je pričel glasneji šopot z listjem, brisajoč mu raz lice rôsne kaplje. Ptice so frfotale od veje do veje in prepevale milozvučne pesni. Na mravljišči se je prikazal skozi obokana vratica zaspan obrazek, za njim drugi, tretji . . . brez števila. — Rôsa se je mavričila po mahovji . . .

Kakor živo srebro se je lesketalo pred nama-jezero; v njem pa se je zrealil otok in bela cerkev. Stopila sva v čolníc, v katerem je naju prepeljal Posavčev Francé do otoka. — Z lahnima nogama sva prehodila stopnice, pe- ljajoče do božjega hrama, ter z radostnim srcem stopila do oltarja. Cerkvenik je ravno prižigal sveče. „Cin-cin,“ in sv. daritev se je pričela. — Sveta pobožnost je nama bila v sreí, iz katerih so se dvigale goreče želje in prošnje, kakor kadilo pred stol Bogorodice. — Minula je sv. maša. Iz cerkve se je vsula mno- žica molilcev. Tudi midva sva izstopila. Nad stopnicami sva srečala Uršo, staro ženico, našo sosedo.

„Dobro jutro vama Bog daj, šolarja! Pa saj ne gresta že domóv? Saj se vama ne mudi, zajutreka vama tudi ne bodo pojedli. In če bi ga, kaj bi

vama to délo? Mlada kri, močna kri! — Jaz imam opravek pri Joštovih. Peljita se z menoj, potem se pa vrnemo vsi trije skupaj domov!”

Takó je rekla Urša, a midva sva bila zadovoljna. Sedli smo v ladijo, in stara ženica je odveslala od kraja. Okolo čolnicha so se narejali kolobarčki, širili se in širili in končno — izgubljivali . . .

Solnee je stalo že precej visoko. Tam na nebosklonu se je odtrgal od kope sivih oblakov velik del in plaval je leno, in plaval in plaval. A sredi neba je obstal sam. Počasi se je širil, dokler se ni razcepil na dvoje. Polovici pa sta jeli manjšati se in bledéti. Končno sta izginili . . . Gledala sva z Jožkom ta oblak in tudi Urša ga je gledala. Kadar ga pa ni bilo več videti, rekla je:

„Takó je človeško življenje, takó se bo godilo tudi vama: Odtrgala se bosta od rojstne hiše, od domače vasi in šla daleč v svet. Živela bodeta nekaj časa skupaj, a potlej bodo šla tudi vajina pota na dvoje. Hiralta bodeta in ginila in na zadnje popolnem izginila s svetá, kakor je izginil ta oblak. Glejta, takó se godi vedno!”

„Odkod pa pridejo oblaki, Urša“ vprašal sem ženico gledajoč jej v nagubančeno lice.

„Tam od daleč, izza devete goré, iz devete dežele. Aj, tam ti je lepó, dobro! Ljudje so tam vedno zdravi in mladi. Nikdar se jim ne nagubanči koža, nikdar ne osivé lasje. — In pa srečni so tudi! Letina je tam vedno obila. Govéd je velika, da stoji z jedno nogo na jednej, z drugo na drugej gori. V sredi pa je dolina, in v to dolino molzejo mleko. Potem sede nekaj možakov v čolu in se vozijo po tem mlečnem jezeru, kakor mi zdaj tukaj ter posnemajo smétano s kórci. Potlej jo nesó vrhu visoke goré, zlijejo jo v sodce in te sodce zabijejo v velikansk sod. Ta sod izpusté raz goro, in kadar pritrkaliči v dolino, že je v njem presno maslo. — Aj, dobro se jim godi tamkaj!”

„Kam pa denó posneto mleko?“ vprašal je Jožek.

„Kar ga potrebujejo, odnesó ga v svoje gradove (kajti njihove hiše so kakor naši gradovi), v ostalem pa se kopljejo. Zató pa so vedno lepo beli kakor lilije.“

„Zakaj pa ne ostanejo oblaki v deveteh deželi, kjer je tako krasno in dobro?“

„To ti je čudna reč. Vsak le sili od dóma v daljni svet, misleč, da je domá hudo, da je med svetom boljše. — Tudi oblaki, pijani velike sreče, niso zadovoljni in plóve iz doma, iskati še večjih dobrot. Kadar prispó preko devet gorá nad našo zemljo in gledajo samo siromaštvo, ból in trpljenje, stori se jim mílo, toži se jim po dómu in jočejo britke solzé. Mi pa pravimo, da gre dež, mi nevedneži!” . . .

Takó in še mnogo družega je nama pripovedovala stara žena, ko smo se vozili od otoka do Joštovih in odtod domov. A mi dva jo sva poslušala, pazno poslušala.

* * *

Minul je mesec od tega, minulo še pol meseca. Na otoku ni bilo več maš, nego le v farnej cerkvi. — Žito so že spravili, in kjer se je zibalo poprej po polji rumeno klasje, štrlelo je zdaj bilje iz zemlje.

Neega dne je stal pred hišo voz pregrnjen z zelenim kocem. — Konj je nemirno brskal s kopitom po tleh.

Sedla sva z Jožkom na voz. Njegov oče so pognali, in — z Bogom vas domača, z Bogom rojstna hiša! . . .

Prah se je dvigal izpod koles in obešal po grmovji ob cesti. A konj je hitel z nami naprej, proč od doma. — Ozrl sem se. — Več ni bilo videti domače vasi, krasnega jezera; drevje ju je zakrilo. Samó tam daleč so se naslanjali znani vrhunci znanih mi gorá na sivkasto nebó. A tudi ti so izginevali drug za drugim . . .

Prišli smo na železniško postajo. Odtod nas je kmalu pripeljal vlak v Ljubljano.

Šola je naju vzprejela z Jožkom med svoje tesne stene . . . Čas je potekal, minulo je leto za letom. — Razšla sva se s prijateljem. — Daleč biva zdaj, daleč v tujej zemlji, ob širnem Dunavu in samó redkokdaj se vidiva. A kadar naju za kratek čas združi osoda, uhaja nama spomin nazaj v rojstno vas, k blejskemu jezeru, do sneženih gorá, nazaj v najkrasnejši kotiček slovenske zemlje, kjer sva živela veselo in srečno, ko so nama še cvetela mlada leta . . .

Kavcerij.

Maček in lisica.

ivel je mož. Imel je mačka, a tako nesramnega, da je bilo joj! Naveličal se ga je mož. Mislil in mislil je, vzal mačka, dejal ga v vrečo, zavezal jo, nesel v gozd in jo ondu vrgel od sé. Maček je hodil in hodil in prišel do hišice, v katerej je živel gozdár, zalezal se je pod streho in ležal. A kadar je hotel jesti, šel je v gozd, lovil ptiče in miši; najedši se, vrnil se pod streho, in dobro se mu je godilo.

Nekdaj je šel maček na izprehod, a srečala ga je lisica, zagledala ga in dejala: „Toliko let že živim na sveti, ali take zveri še nisem videla.“

Poklonila se je mačku in rekla: „Povej, mladeneč dobri, kdo si ti? Kakó si zašel sem in kakó te zovó? Maček se je naščetinil in odgovoril: „Jaz sem poslan iz sibirskih gozdov k vam za župana, a kličejo me na imé Mačefej Ivanoviča.“

„O Mačefej Ivanovič“, govori lisica, „nisem znala za tebe, nisem vedela; nú pojdi vendar k meni v gosti.“ — Maček je šel k lisici. Pripeljala ga je v svoj brolg, začela siliti z razno divjačino in ga vprašala: „Mačefej Ivanovič, ali si oženjen ali še prost?“

„Prost,“ reče maček.

„Tudi jaz sem lisica-devica; vzemi me za-mož!“

Maček je bil zadovoljen in začelo se je veselje in pirovanje.

Druzega dné se je odpravila lisica iskat hrane, da bi bilo z mladim možem od česa živeti, a maček je ostal domá.

Hití lisica, a sreča jo volk in vpraša: „Kje si bila, kuma?“

„Domá in za-mož sem šla.“

„Za katerega si vendar šla, Lizabeta Ivanova?“

„Ali še nisi slišal, da so nam poslali iz sibirskih lesov župana Mačefeja Ivanoviča? Jaz sem zdaj županja!“

„Né, nisem slišal, Lizabeta Ivanovna! Kakó bi ga pač videl?“